

VAARJOEN VIRKISTYSALUE

Hankesuunnitelma

Hankkeen nimi on Vaarjoen virkistysalue.
Hanke käynnistyy 1.3.2021 ja päättyy 31.12.2021.

Hankkeen yleiskuvaus

Tavoitteena on luoda ulkoilureitti peruspalveluineen Vaarjoen ranta-alueelle. Vaarjoen reitti jatkaa Naantalissa suosittua ulkoilureittiä, ns. Rantaraittia, jossa mantereen puolen Naantalissa voi ulkoilla rantoja myötäilevillä reiteillä. Se tuo myös pohjoisen Naantalın asukkaille lähellä sijaitsevan luontoreitin. Alue ja sen palvelut ovat vapaasti kaikkien käytettävissä.

Toteuttaja

Hankkeen toteuttaa Naantalın kaupungin teknisten palveluiden ulkoliikuntapaikat, jossa suunnittelusta ja töistä vastaa liikunta-alueiden työnjohtaja Max Holmberg. Hanke toteutetaan pääosin omana työnä. Ulkopuolisena työnä teetetään osa kuljetus- ja maanrakennustöistä.

Hankkeen hallinnoinnista vastaa yhdyskuntatekniikan päällikkö Mika Hirvi.

Hankealueen sijainti ja alueen yleiskuvaus

Vaarjoen alue sijaitsee Manner-Naantalın pohjoisosassa. Reitin pysäköintialueelle on Naantalın keskustasta tieverkkoa pitkin matkaa noin 4,5 km. Kävely- ja pyöräilyreittejä pitkin matkaa keskustasta tulee noin 4 km.

Alue rajoittuu Naantalın ja Maskun kunnan rajalla sijaitsevaan Vaarjokeen. Suurelta osin alue rajoittuu asemakaavoitettuun 2000-luvulla rakentuneeseen omakotialueeseen ja reitin koillisreuna rajoittuu Naantalın seurakunnan kappeli- ja hautausmaa-alueeseen.

Hankealue on pääosin vanhaa peltoa, joka on viljelykäytön lisäksi ollut myös laitumena. Metsäsaarekkeet ovat myös olleet aikanaan laidunkäytössä, ja joen rannoilla on pääosin koivua, leppää ja pajua kasvava nuorien puiden vyöhyke. Entiset peltoalueet ovat erittäin alavaa maata, jotka joen lähituntumassa ovat tulvaveden vallassa vuosittain.

Hankealue on kokonaisuudessaan Naantalın kaupungin omistuksessa.

Hankealueen kaavoitustilanne

Vaarjoen virkistysalueen suunnitellut reitit sijoittuvat asuntoalueiden lähellä asemakaavoitetulle alueelle. Reitistön pohjoisosan linjaus on Manner-Naantalin osayleiskaavan alueella. Suunnitellut reitit liitetään nykyisiin olemassa oleviin kevyenliikenteenreitteihin.

- Ak-264 Soininen ak (v. 2001)
VL Lähivirkistysalue
- Ak-265 Soiniemi ak ja akm (v. 2003)
VL Lähivirkistysalue
MA-1 Maisemallisesti arvokas peltoalue. Alue on säilytettävä avoimena peltona. Alueelle ei saa sijoittaa rakennuksia, rakennelmia eikä ilmajohtoja.
- Ak-276 Soininen akm (v. 2003)
- Ak-362 Soinistentien alueen ja Soinisen pientaloalueen ak ja akm (v. 2019)
VL Lähivirkistysalue
- Y-16 Manner-Naantalin osayleiskaava (v. 2018)
MA Maisemallisesti arvokas peltoalue
VL Lähivirkistysalue
luo-2/57 Luonnon monimuotoisuuden kannalta paikallisesti tärkeä alue, viittaus luontoselvitykseen:
57. Isoniitun laitumet
*Paikallisesti arvokas kasvillisuuskohte. Laaja luonnonlaidun-
aluekokonaisuus, johon liittyy metsälaidunta, hakamaata sekä avoimia
niitty- ja ketoalueita. Aluetta ympäröivät heinäpellot.*
*Alueella esiintyy useita uhanalaisia perinnebiotoppien luontotyyppisiä
kuten hakamaata (CR), tuoreita niittyjä (CR), ketoja (CR) ja
metsälaidunta (EN).*
*Luontotyyppit ovat hieman rehevöityneitä. Aluetta uhkaa umpeenkasvu ja
rehevöityminen, mikäli alueen laidunnusta ei jatketa. Kasvillisuutta
edustavat mm. kalliokieli, rohtotädyke, mäkitervakko, paimenmatara,
heinätähtimö ja tuoksusimake.*
luo-3/8 Kansallisesti arvokas luontokohde, viittaus luontoselvitykseen:
8. Liito-oravan elinalue, Kappelin alueella

Hankkeen toteuttaminen edistää maisemallisesti arvokkaan alueen säilymistä ja sen tunnettavuutta.

Polun linjaus sivuaa liito-oravan elinaluetta, mutta polulla ei ole vaikutuksia elinalueeseen. Polku rakennetaan pellon reunaan, ei metsikköön.

Hankkeen taustaa

Hanke perustuu v. 2019 - 2020 talvella tehtyyn Naantalın pyöräily- ja ulkoilureittien kehittämissuunnitelmaan, jossa selvitettiin reittien tarvetta, reittilinjauksia ja nykyisen Rantaraitin jatkamismahdollisuutta.

Jo aiemmin, vuonna 2008, Vaarjoelle suunniteltiin melontareittiä, mutta suunnitelma ei koskaan toteutunut. Siinä yhteydessä Vaarjoen ranta-alueesta teetettiin kasvillisuus- ja linnustoselvitys (Naantalın Vaarjoen rantojen kasvillisuus- ja linnustoselvitys, Suomen Luontotieto Oy 13/2009), jossa todetaan mm., että jokivarressa ei esiinny Luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia luontotyyppisiä eikä Metsälain tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä.

Vaarjoen virkistysalue on toteutuessaan pohjoisen Naantalın ensimmäinen rakennettu ulkoilukohde.

Suunnitellut toimenpiteet

Reittiverkosto

Reittiverkoston tärkein osa koostuu Vaarjoen rantaa seuraavista reiteistä sekä taukopaikan huoltoreitistä. Lisäksi rakennetaan liityntäreitti hyödyntämällä ulkoilijoiden omatoimisesti puistoalueille muodostamia kulkureittejä, jotka mahdollistavat eri pituisten lenkkien tekemisen

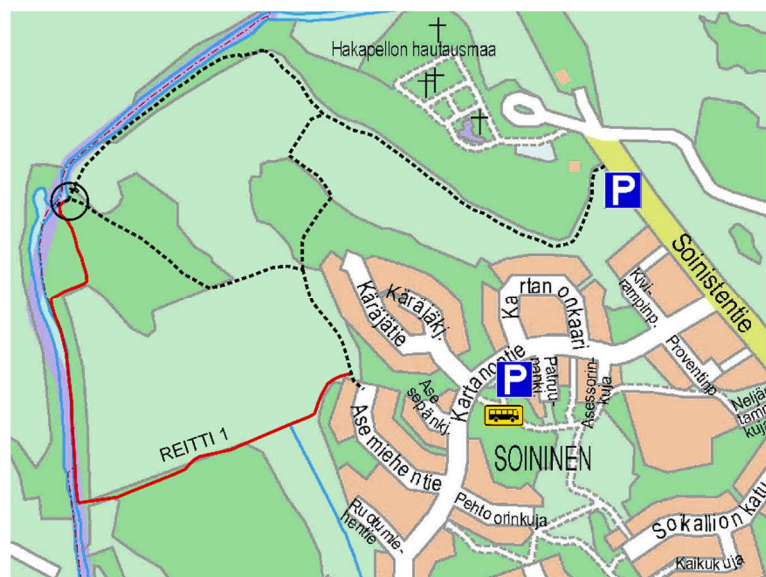
Reitit toteutetaan luontopolkutyypisinä. Niiden leveys on 1-2 m ja ne tehdään tarvittaessa, paikasta riippuen, murske- tai hakepintaisina. Joen rannan reitit tehdään ajoittaisten tulvavesien vuoksi murskeesta. Kuivemmissa maastonkohdissa liityntäreiteillä selvittää suurelta osin pelkällä raivauksella ja niitolla.

Huoltoreitti, joka toimii myös esteettömänä reittinä taukopaikalle, toteutetaan kokonaan sepelipintaisena.

- Reitti 1 – eteläinen joenvarsi (1000 m)

Reitti ajotien (Asemiehentie) päästä joenrantaan ja rantavyöhykkeen penkkaa pitkin taukopaikalle.

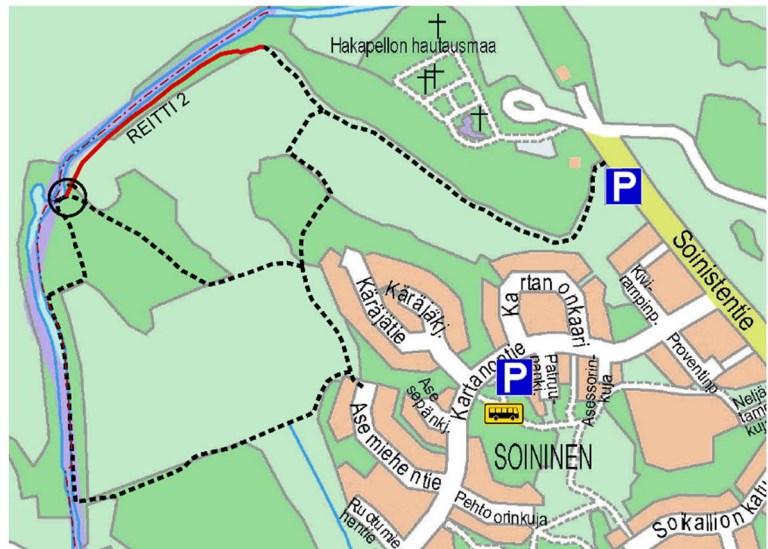
- Reitti toteutetaan murskeella
- Ojien ylityksiin rakennetaan kaitteilla varustetut puiset sillat
- Rantapenkan puustoa harvennetaan

- Reitti 2 – pohjoinen joenvarsi (350 m)

Taukopaikalta joenrantaa seuraten kohti Hakapeltoa

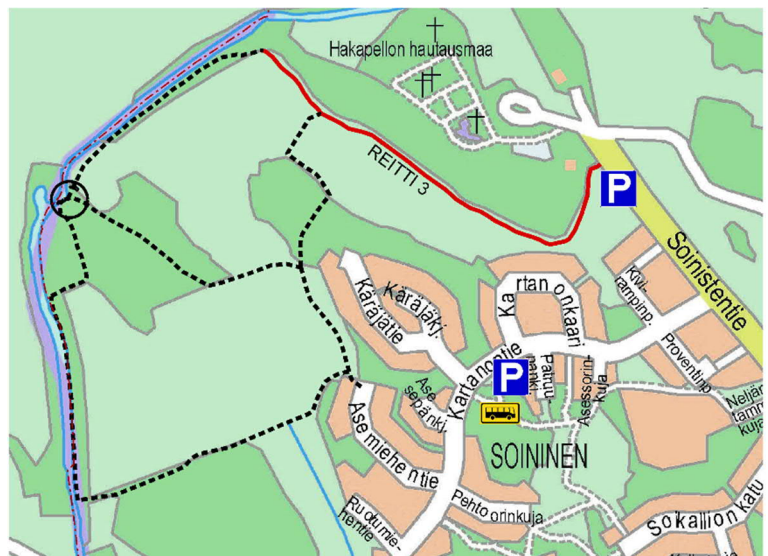
- Reitti toteutetaan murskeella
- Ojien ylityksiin rakennetaan kaiteilla varustetut puiset sillat
- Rantapenkan puustoa harvennetaan, mikäli tarpeellista

- Reitti 3 – Hakapellon reuna joen rannasta Soinistentielle (700 m)

Pellon reunassa

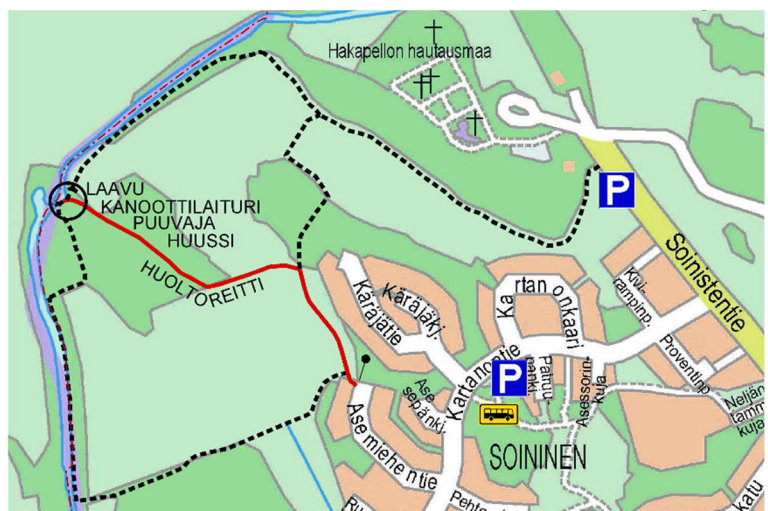
- Reitti toteutetaan pääosin niittämällä, tarvittaessa murske/puuhake
- Ojien ylityksiin rakennetaan kaiteilla varustetut puiset sillat

- Huoltoreitti – Asemiehentien päästä taukopaikalle (600 m)

Esteetön reitti taukopaikalle, pohjana vanha peltotie

- Reitti toteutetaan murskeella
- Puomilla estetään muu kuin huoltoajo; lastenvaunuilla ja pyörätuolilla kulku kuitenkin mahdollista

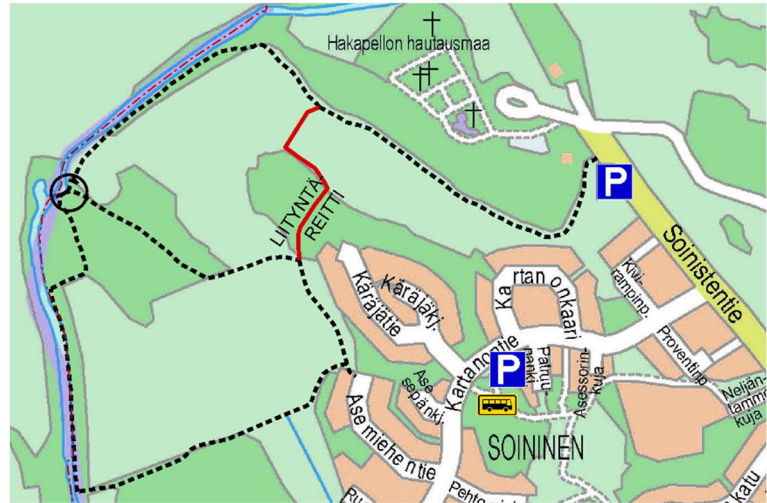

- Liityntäreitti (300 m)

Reitti yhdistää huoltoreitin Hakapellon reunan reitti 3:een.

Reitti on nykyisinkin ulkoilijoiden käyttämä maastossa erottuva polku

- Reitti toteutetaan raivaamalla, niittämällä ja tarvittaessa murskeella/puuhakkeella
- Ojien ylityksiin rakennetaan kaiteilla varustetut puiset sillat

Opasteet

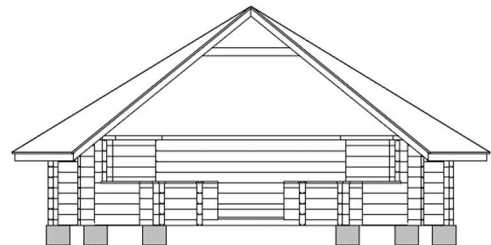
Opastukseen käytetään samanlaisia reittiopasteita kuin mitä on käytössä aiemmin toteutetulla luontopolulla Haijaisten maastossa Luonnonmaalla. Reitin tunnuksena käytetään aurinkologoa ja polkujen alku- ja loppupäihin asennetaan kohdeviitta ja matkan pituus eri kohteisiin.

Taukopaikkarakenteet

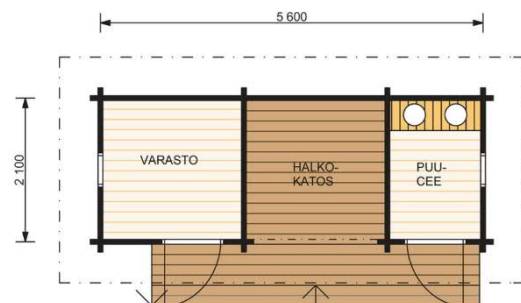
- Laavu ja grillauspaikka

Laavu ja grillauspaikka toteutetaan valmiina kotilaavuna. Esteettömyyden vuoksi valmisratkaisusta karsitaan grillauspaikan saavutettavuuden estävä hirsikehä.

- Varasto/Käymälä

Varasto- ja käymälärakennus toteutetaan valmiina ratkaisuna. Käymälän ja varaston lisäksi rakennuksessa on puukatos.

- Melontalaituri

Melontalaituriksi asennetaan muoviponttonilaituri, joka varustetaan kulkusillalla. Laiturin koko 6 m x 2,4 m.

Kustannusarvio

Hankkeen arvioitu kokonaiskustannus on 61 400 euroa. Tarkempi erittely kustannuksista sekä rahoitussuunnitelma liitteenä.

Liikenneyhteydet ja pysäköinti

Reitin pysäköintialueille on Naantalin keskustasta tieverkkoa pitkin matkaa noin 4,5 km. Kävely- ja pyöräilyreitit pitkin matkaa keskustasta tulee noin 4 km.

Pysäköintipaikkoina toimivat Kartanonkaaren pysäkkialueen aukio sekä Soinistentien sivusta Hakapellon puoleisen reitin 3 alkukohdassa. Kartanonkaaren pysäkiltä ja pysäköintialueelta on noin 200 metriä huoltoreitin alkupäähän.

Kartanonkaaren pysäkille liikennöin paikallisliikenteen vuoro N1.

Hankkeen vaikutukset luonnonarvojen säilymiseen ja kehittämiseen

Hankkeen toteuttaminen edistää maisemallisesti arvokkaan alueen säilymistä ja sen tunnettavuutta.

Polun linjaus sivuaa liito-oravan elinaluetta, mutta polulla ei ole vaikutuksia elinalueeseen. Polku rakennetaan pellon reunaan, ei metsikköön.

Tiedottaminen

Vaarjoen virkistysalueelle perustetaan oma sivu Naantalin kaupungin verkkosivustolle. Reittien ja rakenteiden valmistuttua kohteesta tiedotetaan somekanavilla ja paikallislehdissä.

Jatkotoimenpiteet hankkeen jälkeen

Vaarjoen virkistysalue tulee valmistuttuaan Naantalin kaupungin ulkoliikuntapaikkojen ylläpidettäväksi. Reittien kuntoa ja käyttöä seurataan säännöllisesti ja tarpeen mukaan voidaan rakentaa märempiin kohtiin pitkospuita, asentaa penkkejä yms.

Grillauspaikka tulee puuhuollon piiriin.

Polkuverkostoa on tulevaisuudessa mahdollisuus jatkaa sekä keskustan suuntaan että Vaarjoen rantaa eteenpäin, mikäli yksityisen maanomistajan kanssa saadaan neuvoteltua sopimus.

Tavoitteena on jatkaa reittiä etelään päin osaksi Rantaraittia. Pohjoisen suuntaan jatkettuna reitti olisi mahdollista liittää osaksi seudullisia ulkoilureittejä Raision reitistön kautta.